

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2006**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

Pri nakladaní s odpadmi alebo inom zaobchádzaní s nimi je každý povinný chrániť zdravie ľudí a životné prostredie.

§ 18 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

• ODPADY A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Rámcový stav odpadového hospodárstva

Odpadové hospodárstvo Slovenskej republiky vstúpilo prijatím nového **Programu odpadového hospodárstva SR (POH SR) na roky 2006 - 2010**, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 118 z 15. februára 2006, do nového obdobia. Obdobie, ktoré sa bude niesť v znamení maximálnej podpory zhodnocovania odpadov a to tak materiálového, ako i energetického v súlade s environmentálnou politikou ES, rešpektujúc tak európske princípy a hierarchiu odpadového hospodárstva.

Príprave POH SR na roky 2006-2010 predchádzalo vyhodnotenie POH SR do roku 2005, inventarizácia aktuálnej infraštruktúry odpadového hospodárstva a kvantifikácia cieľov, ktorých stanovenie vychádza vo väčšine prípadov priamo zo smerníc EÚ transponovaných do vnútroštátnej legislatívy. Práve záväzky SR voči EÚ predstavujú nosnú kostru moderného programu odpadového hospodárstva a tvoria východisko pre čerpanie **finančných prostriedkov EÚ**.

Právne predpisy odpadového hospodárstva postavila v roku 2006 pred obce novú výzvu vo forme represívneho nástroja na obmedzenie skládkovania **biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu** v súlade so stratégiou Európskeho spoločenstva stanoveného predpismi o skládkach odpadov. Jedná sa o zákaz zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a z parkov vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálneho odpadu. Uvedeným zákazom sa vylúčilo zneškodňovanie akéhokoľvek „zeleného bioodpadu“.

Od 1. januára 2006 zanikla možnosť ponechania si **starého vozidla** na základe čestného prehlásenia, čím sa výrazným spôsobom naštartoval proces spracovávania starých vozidiel odbornými autorizovanými zariadeniami, pričom právna úprava sa ukázala ako naozaj efektívna a potrebná.

Významnou právnou úpravou je posilnenie kompetencií SIŽP v rámci **cezhraničnej prepravy odpadu**, ktorá je od 1. januára 2006 oprávnená vykonávať kontroly na mieste vzniku odpadu, u oznamovateľa, príjemcu odpadu a na hraničných priechodoch. Prijatie predmetného ustanovenia je opatrením, ktorého účelom je dôslednejšia kontrola cezhraničnej prepravy odpadov, ako aj predchádzanie vzniku nezákonnej prepravy odpadov na území SR.

Bilancia vzniku odpadov

Slovenská republika od roku 1995 pri spracovávaní údajov o vzniku a spôsoboch nakladania s odpadmi celoplošne využíva **Regionálny informačný systém o odpadoch (RISO)**. Už niekoľko rokov predstavujú informácie získané pomocou RISO dátovú základňu pre plánovanie, aktualizáciu a vyhodnocovanie plnenia cieľov a opatrení POH. Výnimku tvorí štatistika o komunálnych odpadoch, ktorú od roku 2003 zabezpečuje na základe medzirezortnej dohody Štatistický úrad SR. Štatistické spracovanie vzniku odpadov sa vykonáva podľa Katalógu odpadov, ktorý bol ustanovený vyhláškou MŽP SR č. 284/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov a ktorý je v plnom súlade s Európskym katalógom odpadov.

Počnúc rokom 2003 je bilancia vzniku odpadov rozčlenená na 2 tabuľky. Prvá uvádza celkové množstvá vzniknutých odpadov na základe hlásení pôvodcov odpadov. Z hľadiska koncepčno-územného rozvoja infraštruktúry odpadového hospodárstva má však väčšiu vypovedajúcu hodnotu tabuľka, ktorá uvádza len množstvá odpadov, ktoré boli umiestnené na trh, t.j. pôvodcovia ich museli podľa zákona o odpadoch ponúknuť na zhodnotenie alebo zneškodnenie osobám oprávneným na nakladanie s odpadmi podľa zákona o odpadoch. Bilancia odpadov umiestnených na trh teda predstavuje východiskovú štatistickú základňu pre sledovanie vývoja odpadového hospodárstva.

Tabuľka 224. Bilancia vzniku odpadov (t)

Kategória odpadu	Množstvo
Nebezpečný odpad	666 645
Ostatný odpad	16 598 420
Komunálny odpad	1 623 306
Spolu	18 888 371

Zdroj: SAŽP, ŠÚSR

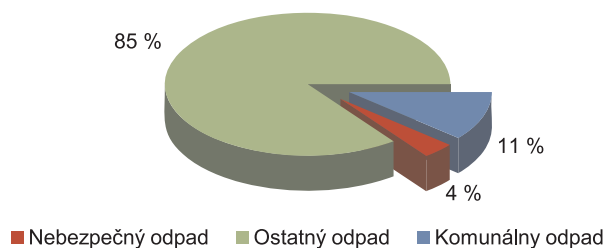
Tabuľka 225. Bilancia odpadov umiestnených na trh (t)

Kategória odpadu	Množstvo
Nebezpečný odpad	535 068
Ostatný odpad	12 349 065
Komunálny odpad	1 623 306
Spolu	14 507 440

Zdroj: SAŽP a ŠÚ

V porovnaní s rokom 2005 predstavuje medziročný nárast odpadov umiestnených na trh cca. 33 %. Najväčší podiel majú na tom **ostané odpady** s medziročným nárastom až 40 %. Produkcia **nebezpečného odpadu** poklesla oproti predchádzajúcemu roku o 5 %. Percentuálny podiel jednotlivých druhov odpadov je zobrazený v nasledujúcom grafe. Pre správnosť je potrebné uviesť, že v komunálnom odpade sú zastúpené obe kategórie odpadu (O a N), jeho vyčlenenie je však potrebné z dôvodu osobitného charakteru odpadu a režimu, ktorý sa na komunálny odpad vzťahuje.

Graf 244. Percentuálny podiel jednotlivých odpadov na celkovom množstve vyprodukovaného odpadu v roku 2006

Zdroj: SAŽP a ŠÚ

V produkcii odpadov podľa **odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ)** je už tradične najväčším producentom odpadov priemysel, ktorý sa na celkovej produkcii odpadov podieľa 58 %. Za ním nasleduje doprava a spoje s 19 %, pričom medziročný nárast produkcie odpadov v tomto odvetví sa zvýšil oproti predchádzajúcemu roku o viac ako 2 mil. ton odpadov. Významným producentom odpadu je ešte stavebníctvo so 7 %-ným podielom, poľnohospodárstvo s 6 %-ným podielom a obchodné služby so 4 %-ným podielom. Je potrebné upozorniť, že do celkového množstva odpadov vzniknutých podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností nie je zarátaný komunálny odpad.

Tabuľka 226. Vznik odpadov podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností v roku 2006 (t)

Odvetvie hospodárstva	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
Poľnohospodárstvo	741 444,24	25 947,38	715 496,86
Rybolov	519,01	0,77	518,24
Priemysel spolu	7 525 034,45	331 264,09	7 193 770,35
Stavebníctvo	916 229,95	11 152,69	905 077,26
Obchodné služby	459 151,13	40 609,55	418 541,57
Hotely a reštaurácie	1 689,31	157,89	1 531,42
Doprava a spoje	2 407 595,21	64 193,80	2 343 401,41
Peňažníctvo a poisťovníctvo	2 469,24	32,45	2 436,79
Činnosti v oblasti nehnuteľností	115 728,59	9 126,48	106 602,11
Verejná správa a obrana	61 079,30	414,39	60 664,91
Školstvo	810,70	155,52	655,17
Zdravotníctvo	79 912,16	6 306,68	73 605,49
Čistenie odpadových vôd a likvidácia odpadov	283 122,93	34 754,23	248 368,70
Nezistené	289 347,12	10 952,52	278 394,60
Spolu	12 884 133,33	535 068,46	12 349 064,88

Zdroj: SAŽP

Nakladanie s odpadmi

Vyhláškou MŽP SR č. 509/2002 Z.z. a vyhláškou MŽP SR č. 128/2004 Z.z., ktorými sa novelizovala vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, sa do systému evidencie zaviedli kódy nakladania Z (zhromažďovanie odpadov dočasným uložením odpadov pred ďalším nakladaním s nimi na mieste vzniku), O (odovzdanie odpadov inému subjektu na ich ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie) a DO (odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti).

Tabuľka 227. Nakladanie s odpadmi spôsobom DO, O a Z v roku 2006 (t)

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
DO	Odovzdanie odpadov na využitie v domácnosti	107 300,58	99,98	107 200,60
O	Odovzdanie inej organizácii	803 052,79	40 821,45	762 231,34
Z	Skladovanie odpadu	162 523,91	5 104,11	157 419,80
Spolu		1 072 877,28	46 025,54	1 026 851,74

Zdroj : SAŽP

Zhodnocovanie odpadov

V roku 2006 bolo v SR **zhodnotených 5 625 984 ton odpadov**, čo predstavuje 39 % z celkového množstva odpadov umiestnených na trh. Napriek tomu, že množstvo zhodnotených odpadov sa oproti roku 2005 zvýšilo o takmer 1 mil. ton odpadov, pokleslo množstvo zhodnoteného odpadu z hľadiska jeho podielu na celkovom vzniku odpadov o 5 %. Najväčším podielom, až 45 %, sa na zhodnocovaní odpadov podieľa činnosť R5 - Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov. Významnou mierou sa na zhodnocovaní odpadov podieľajú ešte činnosti R3 - Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov) so 16 %-ným podielom, R10 - úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia so 14 %-ným podielom a R4 - recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín s 11 %-ným podielom.

Tabuľka 228. Zhodnocovanie odpadov podľa kódov R1 – R13 v roku 2006 (t)

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
R01	Využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom	265 351,95	8 764,83	256 587,12
R02	Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel	5 547,53	5 395,81	151,72
R03	Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)	886 766,05	24 529,49	862 236,57
R04	Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín	599 862,59	11 819,57	588 043,02
R05	Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov	2 545 692,55	49 127,83	2 496 564,72
R06	Regenerácia kyselín a zásad	849,63	849,07	0,56
R07	Spätné získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia	104,97	53,96	51,01
R08	Spätné získavanie komponentov z katalyzátorov	171,42	164,70	6,72
R09	Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie	12 118,44	11 593,93	524,51
R10	Úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia	800 771,22	12 638,78	788 132,44
R11	Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach označených ako R1 až R10	161 819,86	837,06	160 982,80
R12	Výmena odpadov určených na spracovanie niektorou z činností označených ako R1 až R11	46 360,34	2 920,61	43 439,73
R13	Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností označených ako R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	300 567,74	10 638,68	289 929,06
Spolu		5 625 984,30	139 334,32	5 486 649,98

Zdroj: SAŽP

Spracovateľské kapacity **zberového papiera** v SR (cca 300 tis. ton ročne) naďalej prevyšujú ich využívanie, čo v ďalších rokoch vytvára priestor zintenzívniť jeho zber z domácich zdrojov. Rozvoj výroby papierov vyrábaných zo zberového papiera je hlavne v oblasti obalových papierov tzv. flutingu, ktorého najväčším výrobcom je SMURFIT KAPPA, a.s., Štúrovo. Ako prvá papieraň v Európe zaviedla v roku 2004 bezsírnu technológiu varenia polocelulózy SAQ, zaviedla nízkonákladové technológie a znížila energetickú náročnosť výroby. Zároveň je aj stopercentným akcionárom firmy SMURFIT KAPPA OBALY, a.s., Štúrovo, ktorá je dominantným výrobcom vlnitých lepeniek a obalov z vlnitých lepeniek na Slovensku, hlavne pre zákazníkov zo segmentu spotrebného a potravinárskeho priemyslu.

Medzi popredných výrobcov papierových hygienických produktov v strednej a východnej Európe patrí TENTO, a.s., Žilina - Mätsä Tissue. V roku 2006 uzatvorila dohodu o prevzatí plného vlastníctva Tento, a.s., Žilina finska spoločnosť Mätsä Tissue, časť skupiny Metsäliitto Group. Ďalšie spracovateľské linky sú vo firmách SHP, a.s., Harmanec, SHP, a.s., Slavošovce, Harmanec-Kuvert, s.r.o., Brezno (výroba obálok), LUDOPRINT, a.s., Bobot. V roku 2006 sa podľa údajov Zväzu celulózo-papierenského priemyslu celkovo spracovalo **196 942 ton zberového papiera**, z toho bolo 166 212 ton z domáceho zberu a 30 730 ton z dovozu.

Jediným subjektom na recykláciu **odpadového skla** na Slovensku je firma VETROPACK, s.r.o., Nemšová. V roku 2006 sa v závide materiálovo zhodnotilo **49 640 t odpadového skla**. Časť odpadového skla, ktorého kvalitatívne podmienky nevyhovujú požiadavkám spracovateľa, sa už tiež materiálovo využívajú, zatiaľ iba na 50 % na novej linke, vo firme GRANULEX GLAS, s.r.o., Ilava. Cieľová kapacita firmy do roku 2009 je 7 000 ton spracovaného odpadového skla, hlavne na výrobu stavebných výrobkov s dobrými tepelnými a vodoizolačnými vlastnosťami. Pripravuje sa aj ďalší projekt na zhodnocovanie doteraz nerecyklovateľných druhov skla (autosklá, sklá z elektrozaariadení) spoločnosťou Karpaty Trade, s.r.o., Handlová na tzv. expandovaný granulát, ktorý bude surovinou na výrobu blokov, tvaroviek a iných stavebných výrobkov.

Výskyt celého množstva **odpadov z PET** obalov na Slovensku t.j. 14 000 ton ročne sú schopné recyklovať dve spoločnosti: SLEDGE SLOVAKIA, s.r.o., Kolárovo a SLOVENSKÝ HODVÁB, a.s., Senica. Ďalšie menšie spoločnosti spracúvajú spomenutý odpad aj na granulát a regranulát určený v prevažnej miere na export.

Odpady z PE a PP fólií spracúvajú spoločnosti Plastika, a.s., Nitra, SLOVPACK, s.r.o., Bratislava, ISTROCHEM PLASTY, s.r.o., OSPRA - INVEST, s.r.o., Rovinka, FIAM, s.r.o., Prešov, WASTE RECYCLING, a.s., Zlaté Moravce, PLASTT, s.r.o., Ličartovce, CHEMOSVIT ENVIRONCHEM, a.s., Svit, PLASTLINE Nova, s.r.o., Veľký Krtíš.

Zmesné plasty zhodnocujú na granulát, alebo na konečné výrobky viaceré spoločnosti v celej SR, napríklad: Peter Bolek - EKORAY, Námestovo (plastobetón), EASTERN SLOVAKIA PROJEKT, s.r.o., Prešov (výroba plastového profilu), MOA, Myjava (granulát aj konečné výrobky), DOMITRI, s.r.o., Plešivec, TOPlast, a.s., Košice, L&S business services, s.r.o., Piešťany (dosky), NITRA-WEX, s.r.o., Nitra (recyklácia PVC), Krasplast, s.r.o., Vyšné Kamenec (strešná krytina, dlažba).

Odpadový polystyrén recykluje POLYFORM, s.r.o., Podolíneec a AGROSTYRO, s.r.o. Nitra, RIGIPS SLOVAKIA, s.r.o., Trnava.

Spôhlivým zhodnocovateľom **viacvrstvových kombinovaných materiálov** (tetrapaky) na Slovensku je firma KURUC COMPANY, s.r.o., Veľké Lovce, ktorá využíva vyseparovaný odpad v celkovom množstve cca 900 ton na výrobu stavebných dosiek.

Dominantným spracovateľom **opotrebovaných pneumatík a gúmy** je od mája 2006 firma V.O.D.S., a.s., Košice, v priemyselnom parku Kechnec, s cieľovou kapacitou 46 000 t opotrebovaných pneumatík ročne. Využíva jednu z najmodernejších technológií - dánsku linku ELDAN, ktorej produkty ako gumové rohože a liate povrchy z gumového granulátu nájdu svoje uplatnenie na rôznych športoviskách, detských ihriskách aj v priemyselnej sfére.

Recyklačný fond podporil aj ďalšie projekty, ktoré zabezpečia zapracovanie gumenej a textilnej drviny do nových výrobkov pre firmy ETOP Trading, a.s., Púchov a T-GUM, s.r.o., Púchov.

Linku na zhodnocovanie opotrebovaných **olovených batérií a akumulátorov** technológiou ENGITEC Impianti prevádzkuje už dlhoročne spoločnosť MACH Trade, s.r.o., Sereď, ktorá dobudovaním technológie rafinácie a legovania umožňuje získať olovo takmer 100 % čistoty podľa požiadaviek odberateľov. Vysoko-účinný systém zberu a dopravy je zabezpečený spoločnosťou AKU-TRANS, s.r.o., Nitra. Spoločnosťami zaoberajúcimi sa zhodnocovaním Ni-Cd batérií sú Žos Eko, s.r.o., Vrútky a Waste Recycling, a.s., Zlaté Moravce.

Materiálovým zhodnocovaním **odpadových olejov** na finálne ľahké a ťažké vykurovacie oleje a základové oleje sa zaoberajú spoločnosti DETOX, s.r.o., Banská Bystrica, s prevádzkou v Rimavskej Sobotě, KONZEKO, s.r.o., Markušovce, EKOL - recyklačné systémy, s.r.o., Fintice, ECOFIL, s.r.o., Michalovce. Okrem recyklácie sa opotrebované oleje využívajú aj na výrobu alternatívnych palív pre cementárne v spoločnostiach ecorec Slovensko, s.r.o., Pezínok a DETOX, s.r.o., Banská Bystrica.

V podnikoch na spracovanie **železného a ocelového šrotu** U.S.Steel, s.r.o., Košice a Železiarne, a.s., Podbrezová sa celkovo zhodnotilo za rok 2006 1 485 tis. ton. **Odpady zo železných a neželezných kovov** spracúvajú aj veľa ďalších menších firiem ako KOVOHUTY, a.s., Trenčín, CONFAL, a.s., Slovenská Ľupča, ROTOBALANCE, s.r.o., Banská Štiavnica, ZLH, a.s., Sabinov, MTM - Zlievareň, s.r.o., Zvolen, ASKOV, a.s., Trenčín.

Materiálové zhodnocovanie odpadu z hliníka a vybraných **neželezných kovov** je zabezpečené v ZSNP, a.s. v Žiari nad Hronom. Odpadové **kovové obaly z hliníka** sú zhodnocované modernou technológiou v spoločnosti TAVAL, s.r.o., Prešov.

Významnými **energetickými zhodnocovateľmi odpadov** sú zariadenia na spoluspaľovanie odpadov - cementárne. V roku 2006 spoluspaľovali odpad 4 cementárske spoločnosti a to Holcim (Slovensko), a.s., Rohožník, Považská cementáreň, a.s., Ladce, CEMMAC, a.s., Horné Srnie a Východoslovenské stavebné hmoty, a.s., Turňa nad Bodvou.

Zneškodňovanie odpadov

Z celkového množstva vzniknutých odpadov bolo **zneškodnených 43 % odpadov**, čo predstavuje v absolútnom vyjadrení **6 185 272 ton odpadov**. Historickým pravidlom je dominancia skládkovania odpadov (činnosť D1- Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme), ktorá sa na celkovom zneškodňovaní odpadov podieľa až 91 %. Oproti roku 2005 bol zaznamenaný 2-násobný nárast zneškodňovania odpadov skládkovaním, čo naznačuje, že rok 2005 bol z hľadiska nízkeho množstva odpadov uložených na skládky odpadov skôr výnimkou. K 31.12.2006 bolo v SR prevádzkovaných 160 skládok odpadov.

Tabuľka 229. Počet skládok odpadov v SR podľa krajov k 31.12.2006

Kraj	skládky odpadov na nebezpečný odpad	skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	skládky odpadov na inertný odpad	Celkom
Bratislavský	2	6	2	10
Trnavský	2	17	1	20
Trenčiansky	1	14	3	18
Nitriansky	3	19	2	24
Žilinský	1	16	3	20
Banskobystrický	1	21	3	25
Prešovský	1	22	1	24
Košický	3	13	3	19
Spolu	14	128	18	160

Zdroj: SAŽP

Tabuľka 230. Zneškodňovanie odpadov podľa kódov D1 – D15 v roku 2006 (t)

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
D01	Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)	5 646 390,70	111 250,10	5 535 140,61
D02	Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.)	197 516,02	82 841,66	114 674,36
D03	Hĺbková injeckáž (napr. injeckáž čerpaceľných odpadov do vrtov, solných baní alebo prirodzených úložísk atď.)	13,11	0,03	13,08
D05	Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia, atď.)	421,10	253,54	167,56
D08	Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností označených ako D1 až D12	108 299,27	26 210,01	82 089,27
D09	Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností označených ako D1 až D12 (napr. Odparovanie, sušenie, kalcinácia atd)	77 215,46	62 403,40	14 812,06
D10	Spaľovanie na pevnine	98 850,98	49 146,53	49 704,45
D11	Spaľovanie na mori	8,42	0,13	8,30
D12	Trvalé uloženie (napr. Umiestnenie kontajnerov v baniach)	24,14	0,67	23,47

Kód nakladania	Činnosť	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
D13	Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D12	5 730,26	77,09	5 653,18
D14	Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D12	833,75	309,02	524,73
D15	Skladovanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	49 968,54	17 216,42	32 752,12
Spolu		6 185 271,76	349 708,59	5 835 563,16

Zdroj: SAŽP

Významnejšou mierou sa na zneškodňovaní odpadov podieľa ešte metóda D2 – úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.) s 3 %, D8 – biologická úprava, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12 s 2 % a metóda D10 – spaľovanie na pevnine rovnako s 2 %.

Elektrozariadenia a elektroodpad

Rok 2006 bol prvým uceleným rokom v SR, ktorý priniesol praktické informácie o systéme nakladania s elektrozariadeniami a elektroodpadom. Výrobcovia elektrozariadení majú povinnosť plniť limity zberu, zhodnocovania, resp. recyklácie a opätovného použitia elektroodpadov pre 10 kategórií:

1. Veľké domáce spotrebiče
2. Malé domáce spotrebiče
3. Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia
4. Spotrebná elektronika
5. Svetelné zdroje
6. Elektrické a elektronické nástroje (s výnimkou veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov)
7. Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely
8. Zdravotnícke prístroje (s výnimkou implantovaných a infikovaných výrobkov)
9. Prístroje na monitorovanie a kontrolu
10. Predajné automaty

Na zabezpečenie týchto povinností sa výrobcovia združili do kolektívnych systémov.

Tabuľka 231. Kolektívne systémy v SR v roku 2006

Kolektívny systém	Kategória
ENVIDOM - Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu	kategória č.1 a č.2
SEWA, a.s.	všetky kategórie
EKOLAMP Slovakia - Združenie výrobcov a distribútorov svetelnej techniky	kategória č.5
ETALUX - Združenie výrobcov a dodávateľov svetelnej techniky	kategória č.5
ENVI-GEOS Nitra, s.r.o.	všetky kategórie
ENZO-VERONIKA-VES, a.s.	všetky kategórie
ELEKTRORECYKLING s.r.o.	všetky kategórie
Brantner Slovakia s.r.o.	všetky kategórie
ZEO, s.r.o.	kategória č.6
LOGOS Slovakia, s.r.o.	všetky kategórie

Zdroj: MŽP SR

V roku 2006 bolo uvedených na trh v SR cca 51 tisíc ton elektrozariadení. V prepočte na obyvateľa to predstavuje 10,4 kg elektroodpadu na obyvateľa. Množstvo vyzbieraných elektroodpadov bolo cca. 8,5 tisíc ton. Z toho vyzbieraných z domácností 8,3 tis. ton. V prepočte na obyvateľa tvorí množstvo **vzbieraného elektroodpadu z domácností sumu 1,6 kg/obyvateľa.**

Tabuľka 232. Sumárne hlásenie výrobcov elektrozariadení za rok 2006

Kategória podľa prílohy č.3 a zákona o odpadoch	Elektrozariadenia uvedené na trh	Elektroodpad zozbieraný	Spracovaný elektroodpad	Zhodnotený elektroodpad	Opätovne použité a recyklovaný elektroodpad
	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)
1. Veľké domáce spotrebiče	26 965 492,83	4 880 656,00	4 880 656,00	4 413 900,41	4 333 319,55
2. Malé domáce spotrebiče	3 889 013,05	477 121,00	477 121,00	394 162,31	331 776,44
3. IT a telekomunikačné zariadenia	5 723 479,60	857 904,00	857 284,00	761 010,04	637 314,59
4. Spotrebná elektronika	6 794 705,05	1 800 214,00	1 800 214,00	1 526 073,65	1 401 654,40
5. Svetelné zdroje	3 278 331,13	95 050,00	95 170,90	76 879,27	66 149,23
5a. Plynové výbojky	493 320,12	144 514,00	137 380,00	120 415,52	120 415,52
6. Elektrické a elektronické nástroje	3 376 681,78	80 428,00	80 428,00	63 813,63	54 299,79
7. Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	519 638,76	2 650,00	2 644,00	2 403,69	2 165,44
8. Zdravotnícke zariadenia	67 960,29	30 778,00	31 438,00	27 017,30	25 716,91
9. Prístroje na monitorovanie a kontrolu	53 789,02	33 993,30	33 993,30	29 799,77	28 130,54
10. Predajné automaty	180 074,00	180 119,00	180 844,00	163 067,03	158 350,00
Spolu	51 342 485,63	8 583 427,30	8 577 173,20	7 578 542,62	7 159 292,41

Zdroj: SAŽP

Spracovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení vykonali subjektz ktorým udelilo autorizáciu MŽP SR. V roku 2006 bolo v prevádzke 13 autorizovaných zariadení na spracovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení: ARGUSS, s.r.o., Bratislava, V.O.D.S., a.s., Košice, ELEKTRO RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica, TAVAL, s.r.o., Lubotica, ENZO-VERONIKA-VES, a.s., Dežerice, Peter Bolek – EKORAY, Námestovo, ZEDKO, s.r.o., Banská Bystrica, DETOX, s.r.o., Banská Bystrica, BOMAT s.r.o., Veľké Odviste, OFIR – JULIO TABI, s.r.o., Lehota, MHM eko, a.s., Bratislava, FECUPRAL, s.r.o., Prešov, H+EKO, s.r.o., Košice.

V problematike starých vozidiel prišlo v roku 2006 k zásadným zmenám. Od 1. januára 2006 bola novelou zákona o odpadoch zrušená možnosť ponechania si starého vozidla na základe čestného prehlásenia. Pokiaľ chce držiteľ starého vozidla od 1. januára 2006 vyradiť staré vozidlo z evidencie vozidiel, predkladá okresnému dopravnému inšpektorátu spolu so žiadosťou o vyradenie vozidla potvrdenie o prevzatí starého vozidla vystavené spracovateľom tohto starého vozidla, alebo osobou oprávnenou na spracovanie starých vozidiel v inom členskom štáte Európskej únie.

Staré vozidlá

Dôvodom tejto právnej úpravy bolo zneužívanie inštitútu čestných prehlásení nezákonným a neodborným zneškodňovaním starých vozidiel, ktoré viedlo v mnohých prípadoch k znečisteniu životného prostredia. Touto zmenou sa naštartoval proces zberu a spracovania starých vozidiel. V roku 2004 bolo spracovaných 723 starých vozidiel, v roku 2005 3 922 a v roku 2006 19 446.

V roku 2006 bolo v prevádzke 18 autorizovaných zariadení spracovanie **starých vozidiel** : De-S-Pe, s. r.o., Prievidza, MAVEBA, s.r.o, Hanušovce nad Topnou, Fe-MARKT, s. r.o., Košice, ZSNP RECYCLING, a.s., Žiar nad Hronom, AUTOVRAKY, s.r.o., Trnava, Peter Popivčák – POP - CAR SERVIS, Košice, WIP Autovrakovisko, s.r.o., Šamorín, WIP Autovrakovisko, s.r.o., Šamorín, KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica, KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica, AUTO – AZ, s. r.o., Malacky, ŽOS-EKO, s.r.o., Vrútky, AUTOVRAKOVISKO, s.r.o., Bernolákovo, Anna Gajdošová – PROTAN, Svidník, Ing. Radoslav, Helpech, s.r.o., Považská Bystrica, Jozef Figel’ – KOV – NZPÚ Novosad.

Nakladanie s komunálnym odpadom

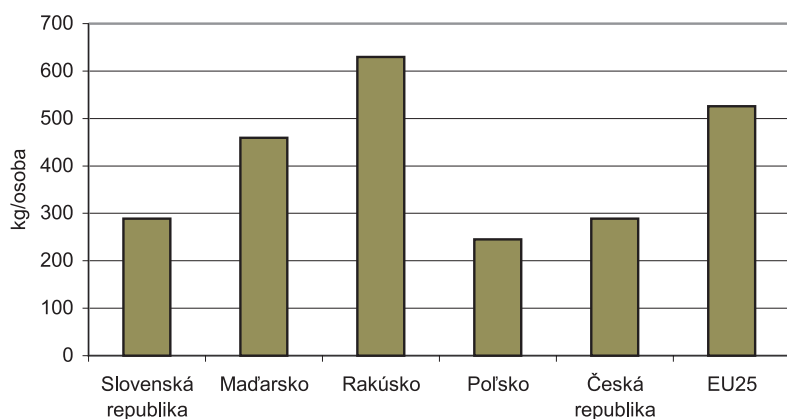
Podľa údajov ŠÚ SR vzniklo v SR v roku 2006 celkom **1 623 306 ton komunálnych odpadov (KO)** čo predstavuje **301 kg KO na obyvateľa**. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavuje nárast o 12 kg KO na 1 obyvateľa. Po prvý krát v histórii predbehol Trnavský kraj v produkcii KO na obyvateľa Bratislavský kraj i hlavné mesto Bratislavu so 432 kg KO na obyvateľa. Bratislavský kraj zaznamenal pokles produkcie KO (413 kg/obyv.) na čo má výrazný vplyv pokles produkcie KO priamo v meste Bratislava (427 kg/obyv.). Najmenej KO na obyvateľa je už dlhodobo produkovaného v Košickom kraji (234 kg/obyv.) a v Prešovskom kraji (231 kg/obyv.). V oboch krajoch však produkcia KO na obyvateľa medziročne významne stúpila.

Tak ako po iné roky je dominantnou činnosťou nakladania s komunálnym odpadom skládkovanie (78 %). Z ďalších činností nakladania s komunálnym odpadom sú ešte významné spaľovanie (12 %) a kompostovanie (3 %).

Z hľadiska zloženia komunálneho odpadu má najväčšie zastúpenie zmesový komunálny odpad (71 %), nasleduje objemný odpad (9 %), drobný stavebný odpad (6 %), biologicky rozložiteľný odpad (5 %) a odpad z čistenia ulíc (3 %).

Podľa ŠÚ SR predstavuje množstvo **vyseparovaných zložiek KO na obyvateľa 16 kg** čo je rovnaké množstvo ako v roku 2005. Množstvo **zhodnoteného KO** na obyvateľa sa zvýšilo na úroveň **15 kg**.

Graf 245. Produkcia komunálneho odpadu v Európe v kg na obyvateľa (2005)

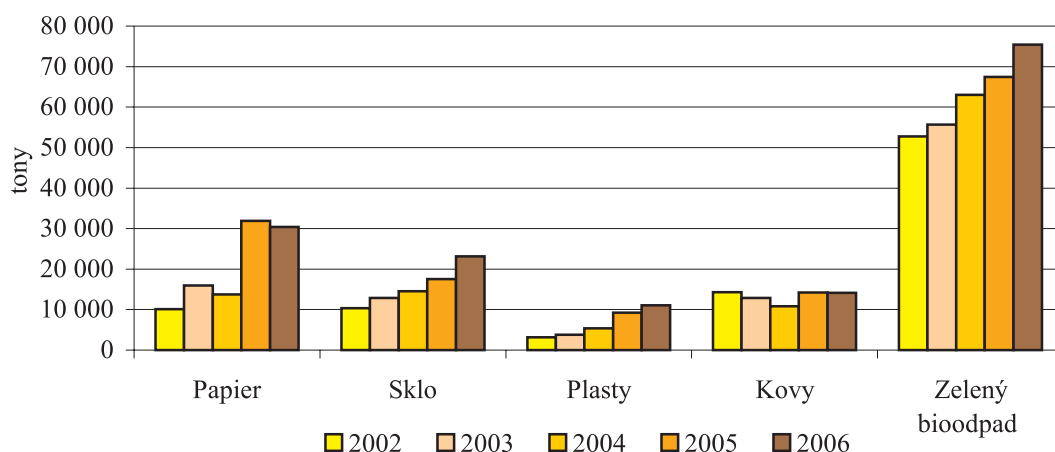

Zdroj: Eurostat

Mestá a obce budú musieť od roku 2010 zaviesť povinný **separovaný zber** piatich zložiek komunálneho odpadu, ktorými sú papier, plasty, sklo, kovy a biologicky rozložiteľný odpad. Viac ako 80 % obcí už v súčasnosti separuje minimálne jednu komoditu, pravidlom sa však stáva separácia až troch tzv. „povinných zložiek“ ktorými sú papier, plasty a sklo. Je pozitívne, že vývoj separovaného zberu má stúpajúcu tendenciu, čo znázorňuje nasledovný graf.

Graf 246. Vývoj separovaného zberu vybraných 5 zložiek komunálneho odpadu

Zdroj: SAŽP

Tabuľka 233. Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom (t) podľa krajov

Názov kraja	Spolu	D01	D02	D05	D07	D08	D09	D10	D11	D13	D14	D15	DO	O
Bratislavský	249 456,45	95 083,94						128 433,80	240,00					2 964,71
Trnavský	239 358,39	216 620,43		1 173,79				2,00						9 569,78
Trenčiansky	176 419,49	157 681,37	1,50	0,10	20,00	10,00	2,79	0,01		5,72	1,00	3,24		7 699,45
Nitriansky	224 442,79	203 412,74		891,26								0,83	34,00	8 077,52
Žilinský	205 626,68	191 593,24											1,00	7 889,95
Banskobystrický	163 116,80	146 391,05												14 423,18
Prešovský	184 382,79	145 988,35		344,85			4,65	100,79				761,82		19 022,01
Košický	180 503,09	102 842,01						61 217,78				1 304,10		12 226,37
Spolu	1 623 306,48	1 259 613,13	1,50	2 410,00	20,00	10,00	7,44	189 754,38	240,00	5,72	1,00	2 069,99	35,00	81 872,97

Názov kraja	R01	R02	R03	R04	R05	R06	R07	R08	R09	R10	R11	R12	R13	Z
Bratislavský	13,00		6 920,73	1 186,14	570,85					16,00	2,70		14 024,58	
Trnavský	15,00	0,09	9 021,59	103,10	717,14		0,50		0,13		4,30	11,52	117,96	2 001,06
Trenčiansky	18,09		5 583,29	247,56	1 271,43	2,97		4,50	9,99	3,30	234,89	3,18	3 190,86	424,25
Nitriansky			7 817,63	53,38	1 126,23				10,92	210,10	11,56	1 279,55	260,55	1 256,52
Žilinský	5,75		4 807,72	304,98	540,16									483,88
Banskobystrický	144,03		1 056,18	77,96	711,85								3,62	308,93
Prešovský	29,12		16 011,32	258,86	823,57				0,33	19,40	0,55	0,66	938,11	78,40
Košický	12,40		362,28	158,26	1 084,57				0,02			74,35	1 064,20	156,75
Spolu	237,39	0,09	51 580,74	2 390,24	6 845,80	2,97	0,50	4,50	21,39	248,80	254,00	1 369,26	19 599,88	4 709,79

Zdroj: ŠÚ SR

RIZIKOVÉ FAKTORY V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Tabuľka 234. Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom podľa druhov (t)

Kód	Názov odpadu	Spolu	D01	D02	D05	D07	D08	D09	D10	D11	D13	D14	D15	DO	O
179900	Drobný stavebný odpad	99 318,43	92 587,41										487,14		1 224,02
200101	Papier a lepenka	30 433,32	73,25						2 355,51						16 148,47
200102	Sklo	23 124,48	54,12								4,50		1,01		14 165,27
200108	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	1 710,17	484,54												153,57
200110	Šatstvo	132,02							0,86					1,00	124,20
200111	Textílie	542,82	2,69								0,33				436,03
200113	Rozpúšťadlá	2,60	1,55					0,82							0,22
200114	Kyseliny	0,87	0,64					0,08							0,13
200115	Zásady	0,04	0,02												0,02
200117	Fotochemické látky	0,17	0,15					0,02							
200119	Pesticidy	1,51	0,26					0,01	0,30				0,17		0,77
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	21,45	1,70												9,27
200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	624,11	205,33										0,18		231,36
200125	Jedlé oleje a tuky	12,90	0,44												1,40
200126	Oleje a tuky iné ako uvedené v 200125	38,39	10,82						0,01						13,43
200127	Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	54,39	15,95					0,38				1,00	3,01		29,25
200129	Detergenty obsahujúce nebezpečné látky	0,04													
200130	Detergenty iné ako uvedené v 200129	7,98	5,73												2,07
200131	Cytotoxické a cytostatické liečivá	0,46	0,04										0,01		0,41
200132	Liečivá iné ako uvedené v 200131	1,76	0,59										0,06		1,11
200133	Batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	992,77	32,22												660,64
200134	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133)	16,76	0,38												12,40
200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 a 200123, obsahujúce nebezpečné časti	1 726,41	495,38					0,84					0,55		971,22
200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121, 200123 a 200135	661,75	79,11		0,10			0,64					0,57		425,60
200137	Drevo obsahujúce nebezpečné látky	3,40	3,25												0,15

Kód	Názov dpadu	Spolu	D01	D02	D05	D07	D08	D09	D10	D11	D13	D14	D15	DO	O
200138	Drevo iné ako uvedené v 200137	890,01	381,40						129,26						53,40
200139	Plasty	11 038,73	16,53						643,24		0,89		1,10		7 507,52
200140	Kovy	14 167,42	10,87												10 648,67
200141	Odpady z vymetania kominov	1,40	1,40												
200201	Biologicky rozložiteľný odpad	75 440,29	20 518,91				10,00		6,82						4 547,51
200202	Zemina a kamenivo	15 885,35	13 607,22		20,24										326,57
200203	Iné biologicky nerozložiteľné odpady	6 784,76	6 176,51						65,82					34,00	508,43
200301	Zmesový komunálny odpad	1 144 806,13	948 578,13		1 535,92			4,65	171 865,48	240			23,32		22 546,16
200302	Odpad z trhovísk	1 382,43	541,73						806,50						34,20
200303	Odpad z čistenia ulíc	43 609,99	42 458,20	1,50					192,30						641,66
200306	Odpad z čistenia kanalizácie	499,42	410,41												87,51
200307	Objemný odpad	149 371,55	132 856,25		853,74	20,00			13 688,28				1 552,87		360,33
Kód	Názov odpadu	R01	R02	R03	R04	R05	R06	R07	R08	R09	R10	R11	R12	R13	Z
179900	Drobný stavebný odpad												7,04	2 847,93	2 164,89
200101	Papier a lepenka	37,89		3 067,65		1 352,32						6,50	1 209,18	6 176,88	5,67
200102	Sklo					4 142,45						213,25	1,85	4 538,60	3,43
200108	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad			1 068,66							3,40				
200110	Šatstvo					5,56									0,40
200111	Textílie	25,54		0,80		11,04							0,46	65,28	0,65
200113	Rozpúšťadlá		0,01												
200114	Kyseliny													0,02	
200115	Zásady														
200117	Fotochemické látky														
200119	Pesticidy														
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť				9,16	0,04								1,27	0,01
200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky				42,42	11,85	0,51					1,20		131,26	
200125	Jedlé oleje a tuky				0,14					10,92					
200126	Oleje a tuky iné ako uvedené v 200125	0,03			0,11	0,06				10,47			1,20	2,26	
200127	Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky					0,13								4,67	
200129	Detergenty obsahujúce nebezpečné látky														0,04
200130	Detergenty iné ako uvedené v 200129													0,18	
200131	Cytotoxické a cytostatické liečivá														

RIZIKOVÉ FAKTORY V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Kód	Názov odpadu	R01	R02	R03	R04	R05	R06	R07	R08	R09	R10	R11	R12	R13	Z
200132	Liečivá iné ako uvedené v 200131														
200133	Batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie		0,08	0,10	243,03	1,47	0,48	0,50	4,50				7,22	39,74	2,79
200134	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133)				0,93	2,76								0,29	
200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 a 200123, obsahujúce nebezpečné časti				73,20	18,56	1,98					1,50	2,08	161,10	
200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121, 200123 a 200135				116,77	6,72						0,55	0,10	31,59	
200137	Drevo obsahujúce nebezpečné látky														
200138	Drevo iné ako uvedené v 200137	170,11		155,60										0,24	
200139	Plasty	1,62		641,65		1 195,90						14,06	139,73	873,84	2,65
200140	Kovy				1 904,48	96,94						12,40	0,40	1 463,94	29,72
200141	Odpady z vymetania kominov														
200201	Biologicky rozložiteľný odpad	2,20		46 551,28							245,40	2,90		2 944,06	611,21
200202	Zemina a kamenivo											1,64		311,53	1 618,15
200203	Iné biologicky nerozložiteľné odpady														
200301	Zmesový komunálny odpad													1,20	11,27
200302	Odpad z trhovísk														
200303	Odpad z čistenia ulíc			95,00											221,33
200306	Odpad z čistenia kanalizácie														1,50
200307	Objemný odpad													4,00	36,08

Zdroj: ŠÚ SR

Finančné mechanizmy odpadového hospodárstva

• Recyklačný fond

Recyklačný fond rokom 2006 završil svoje päťročné pôsobenie. Aj v piatom roku existencie plnil svoje poslanie v súlade so zákonom o odpadoch. Sústreďoval finančné príspevky, ktoré sú povinní platiť výrobcovia a dovozcovia za 10 určených materiálov a za výrobky z nich. Získané finančné prostriedky poskytoval na podporu separovaného zberu, zhodnocovania a spracovania odpadov z určených komodít podľa zákona o odpadoch, POH SR na roky 2006–2010 a programami svojich jednotlivých sektorov.

Od výrobcov a dovozcov desiatich spolplatnených komodít Recyklačný fond sústredil v roku 2006 spolu takmer 565 miliónov korún. Príjmy fondu z príspevkov mali naďalej klesajúcu tendenciu a predstavovali ani nie 65 percent oproti príjmom v roku 2002. V porovnaní s predchádzajúcim rokom boli o 80 miliónov korún nižšie.

Recyklačný fond v roku 2006 vyhovel vyše 1 800 žiadostiam obcí a podnikateľských subjektov o poskytnutie finančných pros-

triedkov. Žiadateľom poskytol na 7 účelov súvisiacich s triedeným zberom a zhodnocovaním zákonom určeného okruhu odpadov spolu 365 miliónov korún.

Na vyše 1 500 žiadostí obcí o príspevok za vytriedený odpad fond vyplatil bezmála 17 miliónov korún. Pritom obciam a mestám vyplácal tento príspevok, na ktorý majú nárok zo zákona o odpadoch, napriek stále obmedzenejším zdrojom v nezmenenom rozpätí 1 300 až 1 800 korún za tonu odpadu odovzdaného na zhodnotenie. Komunálna sféra tak dostala popri dotáciách na projekty aj tieto finančné prostriedky, ktoré používa na ďalší rozvoj systémov zberu komunálneho odpadu.

Tabuľka 235. Prostriedky poskytnuté z Recyklačného fondu (Sk)

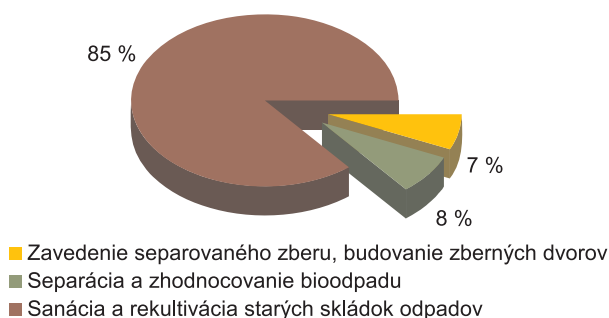
Sektor\Rok	2003	2004	2005	2006
Opotrebovaných batérií a akumulátorov	14 665 664	6 123 789	27 762 392	6 548 521
Odpadových olejov	25 978 911	13 513 450	31 838 929	27 122 645
Opotrebovaných pneumatík	55 526 823	31 938 861	52 227 842	31 876 532
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	11 200 000	6 011 426	15 788 362	6 104 424
Elektrických a elektronických zariadení	108 444 952	31 809 571	43 873 057	12 177 730
Plastov	45 331 744	97 465 327	85 257 226	43 462 867
Svetelných zdrojov s obsahom ortuti	3 376 397	1 747 720	1 788 973	31 836
Papiera	66 861 855	66 541 864	63 043 210	119 539 255
Skla	6 662 395	26 397 285	36 443 376	41 612 019
Vozidiel	20 708 446	73 828 884	50 661 866	135 715 643
Kovových obalov	0	12 385 467	6 909 123	11 020 641
Všeobecný sektor	16 673 117	69 584 229	34 684 182	1 691 695
Žiadosti obcí o príspevok	5 031 880	27 467 030	33 956 530	17 614 220
Spolu	380 462 184	464 814 903	484 235 068	454 518 027

Zdroj: RF

• Environmentálny fond

V roku 2006 obdržal Environmentálny fond v oblasti rozvoja odpadového hospodárstva 187 žiadostí s celkovou výškou požadovanej podpory formou dotácie 490 mil. Sk. Z celkového počtu 187 žiadostí boli v oblasti odpadového hospodárstva poskytnuté finančné prostriedky pre 86 žiadateľov s celkovým objemom 137 mil. Sk.

Graf 247. Podiel poskytnutých finančných prostriedkov z Environmentálneho fondu v roku 2006 podľa podporovaných aktivít

Zdroj: Environmentálny fond

Tabuľka 236. Preinvestované finančné prostriedky podľa typu podporovanej aktivity za roky 2004-2006

Aktivita	Finančné prostriedky
Podpora separovaného zberu odpadov	95 637 702 Sk
Podpora zhodnocovania odpadov	786 197 562 Sk
Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov	604 682 451 Sk

Zdroj: MŽP SR

• Štrukturálne fondy Európskej únie

Štrukturálne fondy Európskej únie v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra poskytli v uplynulých rokoch významnú finančnú pomoc pre rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva. V priebehu programového obdobia 2004-2006 bolo schválených k 15.6.2007 56 žiadostí s celkovou výškou nenávratného finančného príspevku vyše 786 mil. Sk. Štátny rozpočet prispel sumou vyše 367 mil. Sk, čo spolu predstavuje celkový objem poskytnutej finančnej pomoci 1 152 mil. Sk. Žiadatelia v rámci spolufinancovania prispeli celkovou sumou 334 mil. Sk, z toho verejný sektor, ktorý sa na projektoch podieľa 5 %, sumou 35 mil. Sk a súkromný sektor sumou 298 mil. Sk. Celkový objem preinvestovaných prostriedkov predstavuje sumu 1 487 mil. Sk. Projekty, ktoré boli schválené, no na ich realizáciu nebol dostatok finančných prostriedkov, boli presunuté do zásobníka projektov. Momentálne je v zásobníku 21 projektov.

Obaly a odpady z obalov

Legislatíva upravujúca nakladanie s obalmi a s odpadmi z obalov v Slovenskej republike je tvorená nasledovnými právnymi predpismi:

1. Zákon č. 529/2002 Z.z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
2. Vyhláška MŽP SR č. 210/2005 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch
3. Vyhláška MŽP SR č. 732/2002 Z.z. o zozname zálohovaných obalov, ktoré nie sú opakovane použiteľné, a o výške zálohy za ne a o výške zálohy za zálohované opakovane použiteľné obaly
4. Nariadenie vlády SR č. 220/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov a pre rozsah ich recyklácie vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov

Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania a rozsah recyklácie odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov tvoria prílohu č. 1 k nariadeniu vlády SR č. 220/2005 Z.z..

Tabuľka 237. Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov

Rok	2005	2007	2009	2011	2012
Obalový materiál	%	%	%	%	%
Papier	36	45	61	65	68
Sklo	40	43	46	50	60
Plasty	28	38	40	45	48
Kovy	20	25	35	50	55
Drevo	0	0	0	25	35
Celkom	32,3	39,4	49	56	60

Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 238. Záväzné limity pre rozsah recyklácie odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov

Rok	2005	2007	2009	2011	2012
Obalový materiál	%	%	%	%	%
Papier	30	40	56	58	60
Sklo	40	43	46	50	60
Plasty	20	30	35	40	45
Kovy	20	25	35	50	55
Drevo	0	0	0	15	25
Celkom	28	35,6	46	50	55

Zdroj: MŽP SR

Tabuľka 239. Množstvá odpadu z obalov, ktorý bol vyprodukovaný v roku 2005 a zhodnotený alebo spálený v spaľovniach odpadu za zhodnotenia energie (t)

Materiál	Odpad z obalov	Zhodnotený odpad alebo odpad spálený v spaľovniach odpadu za zhodnotenia energie				
		Materiálová recyklácia	Recyklácia spolu	Spaľovanie v spaľovniach odpadu za zhodnotenia energie	Zhodnotenie a spaľovanie v spaľovniach odpadu za zhodnotenia energie spolu	
Sklo	99 901	50 052	50 052	-	50 052	
Plasty	90 205	16 290	16 290	10 644	26 934	
Papier/lepenka	124 100	24 987	24 987	31 818	56 805	
Kovy	Hliník	3 076	628	628	-	-
	Oceľ	13 579	6 161	6 161	-	-
	Spolu	16 655	6 789	6 789	-	6 789
Drevo	15 839	5 154	5 154	5 497	10 651	
Spolu	346 700	103 272	103 272	47 959	151 231	

Zdroj: SAŽP

Cezhraničná preprav odpadov - dovoz, vývoz a tranzit odpadov

MŽP SR v roku 2006 pri vydávaní rozhodnutí na cezhraničnú prepravu odpadov postupovalo podľa nariadenia Rady (EHS) č. 259/1993 o kontrole a riadení pohybu zásielok odpadu v rámci, do a z Európskeho spoločenstva (ďalej len „Nariadenie“) so zohľadnením Zmluvy o prístupí SR k EÚ a podľa platných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva. V súlade so Zmluvou o prístupí SR k EÚ povoloňacia povinnosť sa vzťahovala aj na dovoz odpadov zaradených do prílohy II Nariadenia (Zelený zoznam odpadov) na územie SR za účelom ich zhodnotenia.

V období od 1.1.2006 do 31.12.2006 vydalo MŽP SR celkom **194 rozhodnutí** na cezhraničnú prepravu odpadov (dovoz, vývoz a tranzit odpadov) za účelom zhodnotenia. Z toho na **dovoz odpadov** bolo udelených **144 rozhodnutí** v celkovom množstve **748 330 ton**, na **vývoz odpadov** bolo udelených **36 rozhodnutí** v celkovom množstve **208 690 ton** a na **tranzit odpadov** bolo udelených **14 rozhodnutí** v celkovom množstve **47 342 ton**.

Okrem rozhodnutí povoľujúcich cezhraničnú prepravu odpadov MŽP SR vydalo 9 rozhodnutí, ktorými boli vznesené námietky voči plánovanej cezhraničnej preprave odpadov. V piatich prípadoch boli vznesené námietky voči dovozu odpadov a v štyroch prípadoch voči vývozu nebezpečných odpadov. Dovoz mal byť realizovaný z Rakúskej republiky. Tri vývozy olovených batérií do Poľskej republiky a jeden vývoz odpadu z odstraňovania farby alebo lakov obsahujúcich organické rozpúšťadlá mal smerovať do Spolkovej republiky Nemecko. Dôvodom vznesených námietok k plánovaným cezhraničným prepravám odpadu bola skutočnosť, že tieto prepravy neboli v súlade s vnútroštátnymi predpismi SR.

Prehľad počtu rozhodnutí povoľujúcich prepravu vydaných v období 1.1.2006 - 31.12.2006, ktorých platnosť skončila v roku 2006, resp. skončí v roku 2007 je uvedený v nasledujúcej tabuľke

Tabuľka 240. Prehľad platnosti a počtu rozhodnutí povoľujúcich prepravu vydaných v roku 2006

Platnosť v roku	Dovoz	Vývoz	Tranzit	Celkom
2006	51	9	5	65
> 2006	93	27	9	129
Celkom	144	36	14	194

Zdroj: SAŽP

• Dovoz odpadov

Takmer 3/4 vydaných rozhodnutí v roku 2006 sa týkalo dovozu odpadov. Počet vydaných rozhodnutí na dovoz odpadov odráža skutočnosť, že MŽP SR vydáva rozhodnutia aj na odpady zaradené podľa prílohy II Nariadenia (Zelený zoznam odpadov).

Z celkového počtu 144 rozhodnutí na dovoz odpadov za účelom zhodnotenia bolo udelených **5 rozhodnutí na dovoz nebezpečných odpadov** v celkovom množstve **2 390 ton**. Za účelom energetického zhodnotenia (činnosťou R1) bolo udelených 14 rozhodnutí na dovoz odpadov v celkovom množstve 146 400 ton, predmetné dovozy pochádzali z Rakúska, Maďarska, Nemecka a Česka. Za účelom materiálového zhodnotenia (činnosťami R2, R3, R4, R5, R9, R10 a R12) bolo udelených 130 rozhodnutí na dovoz odpadov v celkovom množstve 601 930 ton.

Tabuľka 241. Druhy odpadov, na ktoré boli v roku 2006 vydané rozhodnutia na dovoz

Druh odpadu – názov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov a v znení neskorších predpisov
020104 - odpadové plasty (okrem obalov)
040101 – odpadová glejovka a štiepenka
040222 - odpady zo spracovaných textilných vlákien
070104 - iné organické rozpúšťadlá, premývacie kvapaliny a matečné lúhy
070213 - odpadový plast
100202 - nespracovaná troska
100601 - trosky z prvého a druhého tavenia
100604 - iné tuhé znečisťujúce látky a prach
110206 - odpady z procesov hydrometalurgie medi iné ako uvedené v 110205
120103 - piliny a triesky z neželezných kovov
120104 - prach a zlomky z neželezných kovov

130110 - nechlórované minerálne hydraulické oleje
130111 - syntetické hydraulické oleje
130112 - biologicky ľahko rozložiteľné hydraulické oleje
130113 - iné hydraulické oleje
130205 - nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje
130206 - syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
130207 - biologicky ľahko rozložiteľné syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
130208 - iné motorové, prevodové a mazacie oleje
130307 - nechlórované minerálne izolačné a teplonosné oleje
130308 - syntetické izolačné a teplonosné oleje
130309 - biologicky ľahko rozložiteľné izolačné a teplonosné oleje
130701 - vykurovací olej a motorová nafta
140603 - iné rozpúšťadlá a zmesi rozpúšťadiel
150101 - obaly z papiera a lepenky
150102 - obaly z plastov
150104 - obaly z kovu
150105 - kompozičné obaly
150107 - obaly zo skla
160103 - opotrebované pneumatiky
160216 - časti odstránené z vyradených zariadení, iné ako uvedené v 160215
170401 - meď, bronz, mosadz
170402 - hliník
170405 - železo a oceľ
191001 - odpad zo železa a ocele
191002 - odpad z neželezných kovov
191201 - papier a lepenka
191202 - železné kovy
191203 - neželezné kovy
191210 - horľavý odpad (palivo z odpadov)
191212 - iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 191211
200101 - papier a lepenka
200102 - sklo

Zdroj: SAŽP

Rozhodnutia vydané v roku 2006 povoľovali dovoz odpadov z 11 krajín. Preprava odpadov bolo možná z krajín EÚ a aj z krajín nie-EÚ. Dovoz z 8 krajín EÚ predstavoval 97,9 % z celkového povoleného dovozu.

• Vývoz odpadov

Z celkového počtu 36 rozhodnutí na vývoz odpadov za účelom zhodnotenia bolo udelených **16 rozhodnutí na vývoz nebezpečných odpadov** v celkovom množstve **9 899,5 ton**.

Rozhodnutia na vývoz odpadov v roku 2006 sa týkali 14 druhov odpadov, z toho 6 nasledovných druhov odpadov je zaradených do Zeleného zoznamu odpadov (príloha II Nariadenia): GM080 – sušené a sterilizované odpady zo zeleniny..., GA120 – odpad a šrot z medi, GA430 – železný alebo ocelový šrot, GI010 – odpad, odrezky a úlomky z plastov, GI013 – odpad, odrezky a úlomky z plastov – polymérov vinylchloridu, GA160 – odpad a šrot zo zinku. Ďalších 9 druhov odpadov je zaradených do Žltého zoznamu odpadov (príloha III Nariadenia): AA020 – popol a zvyšky s obsahom zinku, AA130 – kúpele z morenia kovov, AA120 – galvanické kaly, AC030 – odpadové oleje nevyhovujúce pôvodnému účelu, AB030 – odpad z povrchovej úpravy kovov nekyanidovými systémami, AC210 – nehalogénované rozpúšťadlá, AA180 – odpadové batérie a akumulátory, celé alebo drvené, AB080 – odpadové katalyzátory s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v časti GC, AA100 – odpad a zvyšky ortuťi. Z hľadiska povoleného množstva na vývoz prevládala vývoz odpadov zaradených do Zeleného zoznamu odpadov (príloha II Nariadenia), čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 94,7 %. Prehľad povolených druhov zaradených podľa Katalógu odpadov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 242. Druhy odpadov, na ktoré boli v roku 2006 vydané rozhodnutia na vývoz

Druh odpadu – názov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov a v znení neskorších predpisov
020399 - odpady inak nešpecifikované
100602 - stery a peny z prvého a druhého tavenia
100603 - prach z dymových plynov
110107 - alkalické moriace roztoky
110109 - kaly a filtračné koláče obsahujúce nebezpečné látky
110502 - zinkový popol
120101 - piliny a triesky zo železných kovov
120107 - minerálne rezné oleje neobsahujúce halogény okrem emulzií a roztokov
120118 - kovový kal z brúsenia, honovania a lapovania obsahujúci olej
130110 - nechlórované minerálne hydraulické oleje
130111 - syntetické hydraulické oleje
130112 - biologicky ľahko rozložiteľné hydraulické oleje
130113 - iné hydraulické oleje
130205 - nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje
130206 - syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
130207 - biologicky ľahko rozložiteľné syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
130208 - iné motorové, prevodové a mazacie oleje
130307 - nechlórované minerálne izolačné a teplonosné oleje
130308 - syntetické izolačné a teplonosné oleje
130309 - biologicky ľahko rozložiteľné izolačné a teplonosné oleje
130310 - iné izolačné a teplonosné oleje
130401 - odpadové oleje z prevádzky lodí vnútrozemskej plavby
130403 - odpadové oleje z prevádzky iných lodí
130701 - vykurovací olej a motorová nafta
140603 - iné rozpúšťadlá a zmesi rozpúšťadiel
150101 - obaly z papiera a lepenky
160604 - alkalické batérie iné ako uvedené v 160603
160605 - iné batérie a akumulátory
160802 - použité katalyzátory obsahujúce nebezpečné prechodné kovy alebo nebezpečné zlúčeniny prechodných kovov
170401 - meď, bronz, mosadz
170404 - zinok
170405 - železo a oceľ
170407 - zmiešané kovy
180110 - amalgámový odpad z dentálnej starostlivosti
190205 - kaly z fyzikálno-chemického spracovania obsahujúce nebezpečné látky
191201 - papier a lepenka
200101 - papier a lepenka
200125 - jedlé oleje a tuky
200126 - oleje a tuky iné ako uvedené v 200125
200133 - batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie
200134 - batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133

Zdroj: SAŽP

• Tranzit odpadov

Vydané rozhodnutia MŽP SR na tranzitnú prepravu v roku 2006 umožňovali realizovať prepravu 7 druhov odpadov. V tabuľke sú uvedené jednotlivé druhy odpadov a ich množstvá, ktoré boli povolené v rámci tranzitnej prepravy na základe vydaných rozhodnutí v roku 2006.

Tabuľka 243. Druhy a množstvá jednotlivých druhov odpadov povolených na tranzit na základe rozhodnutí vydaných MŽP SR

Tranzit	
Druh odpadu – názov odpadu podľa nariadenie Rady (EHS) č. 259/93 o kontrole a riadení pohybu zásielok odpadu v rámci, do a z Európskeho spoločenstva, príloha II a III	Množstvo (t)
GO050 - fotoaparáty na jedno použitie bez batérií	792,00
AA100 - odpad a zvyšky ortuti	540,00
AA170 - olovené akumulátory, celé alebo drvené	9 000,00
AB040 - sklený odpad z obrazoviek a/alebo iné aktiv. sklo	1 000,00
AC090 - odpady z výroby, prípravy a používania živíc, latexov...	1 000,00
AC210 - nehalogénované rozpúšťadlá	4 000,00
AD110 - kyslé roztoky	10,00
Druh odpadu – názov podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov a v znení neskorších predpisov	
19 12 10 - horľavý odpad (palivo z odpadov)	31 000,00
Spolu	47 342,00

Zdroj: SAŽP

Súhlasy udelené MŽP SR v roku 2006 na prepravu odpadov cez územie Slovenska umožňovali prepraviť 47 342 t odpadu. Odpady smerovali z Maďarska (8 520 t), Rumunska (1 020 t), Spolkovej republiky Nemecko (30 792 t), Srbska a Čiernej Hory (6 000 t), Talianska (1 000 t) a Ukrajiny (10 t) k spracovateľom v piatich cieľových krajinách.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené celkove povolené množstvá odpadov podľa jednotlivých krajín, z/do ktorých boli udelené rozhodnutia MŽP SR v roku 2006.

Tabuľka 244. Celkove povolené množstvá odpadov podľa jednotlivých krajín

Krajina/ISO kód	Dovoz do SR (t)	Vývoz zo SR (t)
Belgicko/BE	-	7 200
Bieloruská republika/BY	240	-
Česká republika/CZ	139 480	2 040,5
Holandsko/NL	250	-
Maďarská republika/HU	204 600	200
Poľská republika/PL	170 400	116 400
Rakúska republika/AT	173 070	600
Rumunská republika/RO	5 000	-
Spolková republika Nemecko/DE	39 540	189
Švajčiarska konfederácia/CH	500	-
Ukrajina/UA	15 050	82 000
Veľká Británia/GB	200	60
Spolu	748 330	208 689,5

Zdroj: SAŽP